

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਸੁਧੀ ਰੰਜਨ ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ., ਐਨ. ਐਚ. ਭਗਵਤੀ, ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ
ਕੁਮਾਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਕੇ. ਸੁਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ.ਜੇ.

ਰਘੁਨਾਥ ਦਾਸ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 251

ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX)—ਆਰਟੀਕਲ 49—^{ਵਿਸ਼ੇਸ਼} -
ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ"—ਦਾ ਅਰਥ—ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ
ਕਿਹਾ ਗਿਆ—ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਭਰਾ ਨੂੰ
13,200 ਅਤੇ ਰੁ. ਦੂਜੇ ਨੂੰ 13,300 - ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

1958

May, 1st

ਗਿਆ - ਭਰਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੋਂ 13,200

ਦੂਸਰਾ ਭਰਾ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਕੇ— ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ-ਰੂਪਏ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ। 13,200— ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ— ਚਾਰੇ ਆਰਟੀਕਲ 49 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 120 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ— ਸੈਕਸ਼ਨ 14— ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਚ ਬਿਤਾਇਆ ਸਮਾਂ —ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 49 ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਲਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। 26,500 ਮੂਲ ਸੰਯੁਕਤ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਵਜੋਂ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵੰਡ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਜੀ.ਪੀ. ਨੋਟਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਆਰਟੀਕਲ 49 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ *ਟਰਮੀਨਸ* ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਈ ਗਈ ਖਾਸ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 49 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਖੇਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ, ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਹੀ ਸੀ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇਥੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਫਰਕ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਫਾਂਸੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ. --

ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲ 1946 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 239 ਵਿੱਚ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਬ੍ਰਿਜਮੋਹਨ ਲਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰ

ਸ੍ਰੀ ਹਰਦਿਆਲ ਹਾਰਡੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ, ਨੰ.

ਨਿਰਣਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ.-ਇਹ ਦਾਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਸੀ. 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 1 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੇ. 1946 ਦਾ 239 ਨੰ.

ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਸੰਬਰ 19, 1952 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁਣ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਇੱਕ ਲਾਲਾ ਬੇਨੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਸਾਲ 1910 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਦਾਰੋਪਦੀ (ਬਦਲਾਕਾਰੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਅਰਥਾਤ, ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ (ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1) ਅਤੇ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ (ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ। ਲਾਲਾ ਬੇਨੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਬਾਗਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਗੋਕਾਈ ਚੰਦ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਅਤੇ 1934 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋ ਭਰਾ। ਆਖਰਕਾਰ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਦਾਸ, ਸੀ. ਜੇ. 1934 ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਲਾ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ। 26,500 ਸਿਰਫ ਗੋਕਾਈ ਚੰਦ ਕੋਲ ਹੀ ਸਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ।

21 ਜੂਨ, 1936 ਨੂੰ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵਜੋਂ ਸਨ। ਇਹ ਅਵਾਰਡ 28 ਜੁਲਾਈ, 1936 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਨੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ GP ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ। 26,500, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟ। 13,300 ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਰੋਪਦੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਨੋਟ। 13,200 ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਰੋਪਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਰਫ ਦਰੋਪਦੀ ਹੀ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 26,500 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗਾ। 13,300 ਅਤੇ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਜੀ.ਪੀ. ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੁਪਏ। 13,200 ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਰਘੂ - ਨਾਥ ਦਾਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 20,000 ਚਾਰ ਕਈ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

31 ਅਗਸਤ, 1936 ਨੂੰ, ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਪੈਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ II। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪੈਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗੋਕੁਲ^੧ ਚਾਂਦ ਦੋਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਮੋਦੀ-। ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹਨ ~ ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ। 18 ਨਵੰਬਰ, 1936 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਾ ਮਿਸ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ 23 ਦਸੰਬਰ, 1942 ਨੂੰ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1944 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ, ਪਰ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 15 ਮਾਰਚ, 1945 ਨੂੰ ਥੀਯੂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

h

21 ਅਗਸਤ 1945 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੇ 21 ਅਗਸਤ, 1945 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਵਿਰੁੱਧ 1945 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 80 ਦਰਜ ਕੀਤਾ। 7,310-11-3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵੱਲ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। 20,000, ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਕਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ

ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਅਬਿਲਾ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 1945 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਤੇ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਖ। ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਈਡਿੰਗ ਬਣ ਗਿਆ।

5 ਜੂਨ, 1946 ਨੂੰ, ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1946 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 239 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 13,200 ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੂੰ 26,500 ਅਤੇ ਮਿ. ਦਰੋਪਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ / ਸਾਲ, ਫੇਸ ਵੈਲਯੂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ 13,200 ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਾਰ ਵਿਚ ਕਈ ਦਲੀਲਾਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 12 ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 2 ਅਤੇ 3 ਮੁੱਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਬਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ:-"(2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ? ਅਤੇ (3) ਕੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ * ਬਾਕੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵੀ. ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ 15 ਨਵੰਬਰ, 1939 ਤੋਂ 15 ਮਾਰਚ, 1945 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ; ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 'ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਕਮ ਰੁਪਏ। 7,310-11-3 ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਗ ਸੀ ਜੋ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ। ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਦਬਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ "ਹੋਰ ਖਾਸ ਚਲਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀ" ਦੀ ਮੁੜ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48, 48 ਏ ਅਤੇ 48 ਬੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 49/ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਹੋਰ ਖਾਸ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਜਾਂ - ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ" ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮਿਆਦ "ਜਦੋਂ" ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਸ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਸਿਸਰੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਸੰਖਿਆਵਾਂ, ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 49 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ

ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸਪ ਨੰ. 15 ਨਵੰਬਰ 1939 ਅਤੇ 15 ਮਾਰਚ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗੋਕਲ ਚੰਦ I⁹⁴⁵ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ- ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਜੇ ਟੀ" ਸਮਰੱਥਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਖੋਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2, 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਪਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਫਰਮਾਨ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 13,200 ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਰੋਪਦੀ। 26,500 ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀਡਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਖਾਸ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦਰੋਪਦੀ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ GP ਨੋਟਸ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਜੀ.ਪੀ. ਨੋਟਸ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦ ਵੰਡ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ 26,500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇ ਲਾਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਟ ਵਿੱਚ 13,200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ (ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ) ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦੇ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁੱਲ R¹¹ TM¹¹ ਦਾਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ 13,200 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ

ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਇਹ ਸੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੋਕਾਈ ਚੰਦ ਇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਦਾਸ> ਸੀ ਜੇ ਯੋਗ ਸੰਪਤੀ" ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪੀਸੀਜ਼ ਵਿੱਚ

ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ! ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ. ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ 10000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੀਪੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। 26,500 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਵਜੋਂ. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵੰਡ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਜੀ.ਪੀ. ਨੋਟਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੋਕੁਲ ਚੰਦ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ. ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ *ਗੋਪਾਲ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਨਾਥ ਦੱਤ* (1) ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, *itf* ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਵੀ.ਐਚ.

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜੀਪੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ *ਟਰਮੀਨਸ ਦੀ* ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੱਲ-ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਚਲਣਯੋਗ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਲਈ - ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 49 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 120. ਦੇਖੋ *ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਆਸਤ AU ਬਨਾਮ ਮੁਸ਼ਮਤ ਹਸੀਨ ਬਾਨੂ* (2)। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ

(1) 1908 XII CWN 1010

(2) 1893 ਐਲਆਰ 20 ਆਈਏ 155

ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗੋਕਈ ਚੰਦ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਜਾਪਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਦਾਸ ਸੀਜੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਤੱਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਸਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਸੰਪਾਦਨ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 120 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਨਵੰਬਰ 15, 1939 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 15, 1945 ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ:-

“14(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਲਗਨ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਡੈਟ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।”

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੀ।

ਜੀਪੀ ਨੋਟਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ- ਰਾ ਅ ਹੁਣਾ ਅ ਹ ਦਾਸ ਉਸ ਨੂੰ ਐਡ. ਉਹ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਿਆ ਪਰ ਗ਼ੱਕ ਚਾਂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ

* ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਾਸ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਗਲੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ

* ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਖਰਚੇ। ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਹਨ (1) ਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ

* ਕਾਰਵਾਈ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਫਾਂਸੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਫਲ ਰਹੀ

^ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸਦ ਦੀਕਰੀ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਨ, ਡਿਸੀਈ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ- ਗੋਕਈ ਚੰਦ ਸੀ ^ ਸੀ ^
 ° ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸੇ ਨੁਕਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦਾਸ ਸੀ ਜੋ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਰਘੂਨਾਥ ਦਾਸ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਨੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 2, ਨਿਯਮ 2 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਓ। ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਮ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ। .

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ